

Františkovo slovo

č.47

Papež na křížové cestě : Posilni v nás víru, aby se nehroutila před pokušením

Urbi et Orbi : Nepodléhat pýše, která živí násilí a války

Ze smrti do života lze přejít vstupem do tajemství

Nechme svůj život uchvátit a proměnit Vzkříšením

Rodina: Děti, druhá část

Chudým nestačí drobty ze stolu bohatých, píše papež panamerickému summitu

Papež k novicmistrům: Formovat k horlivému hlásání evangelia

Svět se mění obrácením našeho srdce

Ježíš vychází vstříc požadavku nevěřícího učedníka

Papežovo poselství arménskému lidu: Smíření s Tureckem i na Náhorním Karabachu

Papež: Odvážné hlásání Krista odlišuje od proselytismu

Rodina: Muž a žena

Papež: Dialog je třeba vést s Bohem i s lidmi

Křesťanská pokora není masochismem, ale následováním Ježíše

výtah hlavních myšlenek z promluv papeže Františka a zpráv z Vatikánu. Plné znění naleznete na stránkách Radio Vaticana.

Papež na křížové cestě : Posilni v nás víru, aby se nehroutila před pokušením

Vatikán. Velkopáteční křížová cesta v římském Koloseu se nesla ve znamení pronásledovaných křesťanů. Rozjímání ke čtrnácti zastavením letos napsal emeritní biskup italské diecéze Novara, známý kazatel a exercitátor Renato Corti. Petrův nástupce pobožnost prožíval v hlubokém usebrání a v jejím závěru spatra pronesl tato slova:

„Ukřižovaný a vítězný Ježíši, tvá křížová cesta zahrnuje celý tvůj život, vyjevuje tvou poslušnost k Otcově vůli, uskutečňuje tvou nekonečnou lásku k nám, hříšníkům, je důkazem tvého poslání a definitivním dokonáním zjevení a dějin spásy.

Tíha tvého kříže nás osvobozuje od našich břemen. Při pohledu na tvou poslušnost Otcovy vůle si všímáme své vzpoury a neposlušnosti.

V tobě, jehož vlastní lidé prodali, zradili a ukřižovali, spatřujeme svou každodenní zradu a obvyklou nevěrnost.

Ve tvé nevinnosti, neposkvrněný Beránku, pohlížíme na svou vinu. Ve tvé zpolíčkové, poplivané a znetvořené tváři vidíme hrubost svých hříchů. V krutosti tvého umučení zříme krutost svého srdce a svých činů. Ve tvém pocitu opuštěnosti pohlížíme na všechny lidi, které opustily rodiny a společnost, kterým se nedostává pozornosti a solidarity. Ve tvém obětovaném, potrhaném a trýzněném těle spatřujeme těla svých bratří, která jsou opuštěna podél ulic, zohyděná naší nedbalostí a lhostejností. Ve tvé žízni, Pane, vnímáme žízeň tvého milosrdného Otce, který v tobě toužil obejmout celé lidstvo, odpustit mu a spasit je.

V tobě, Božská lásko, spatřujeme své bratry, kteří jsou ještě dnes pronásledováni, popravováni a křižováni pro svou víru v tebe, a to před našimi očima a často za našeho spoluvinného mlčení.

Vtiskni, Pane, do našich srdcí víru, naději, lásku a bolest nad našimi hříchy. Ved' nás k pokání za naše hříchy, které tě přibily na kříž. Přiveď nás k tomu, abychom své obrácení, pronášené slovy, proměnili v konverzi života a skutků.

Ved' nás k tomu, abychom v sobě uchovávali živou vzpomínku na tvou zuboženou tvář, a tak nikdy nezapomínali na nesmírnou cenu, kterou jsi zaplatil za naše vysvobození. Ukřižovaný Ježíši, posilni v nás víru, aby se nehroutila před pokušením. Obnov v nás naději, aby se nevytrácela, když se vydáváme za světskými svody. Opatruj v nás lásku, aby se nedávala klamat zkažeností a zesvětštěním. Nauč nás, že kříž je cestou ke vzkříšení. Nauč nás, že Velký pátek je cestou k velikonočnímu světlu. Nauč nás, že Bůh nikdy nezapomíná na žádné ze svých dětí a že jej nikdy neunaví odpouštět a objímat nás v jeho nekonečném milosrdenství. Nauč nás však také, aby nás neunavovalo prosit o odpuštění a věřit v Otcovo bezmezné milosrdenství."

Duše Kristova, posvět mě.

Tělo Kristovo, zachraň mě.

Krvi Kristova, napoj mě.

Vodo z boku Kristova, obmyj mě.

Umučení Kristovo, posilni mě.

Dobrý Ježíši, vyslyš mě.

Ve svých ranách ukryj mě.

Nedopusť, abych se odloučil od tebe.

Před zlým nepřítelem ochraň mě.

V hodině mé smrti zavolej mě.

A dej, ať přijdu k tobě,

abych tě s tvými svatými chválil navěky.

Amen. "

Po závěrečném požehnání ještě Svatý otec doplnil:

„A nyní se vraťme domů se vzpomínkou na Ježíše, jeho umučení a jeho velkou lásku. A také s nadějí na jeho radostné Zmrtvýchvstání.“

Zakončil papež František včerejší velkopáteční pobožnost křížové cesty u římského Kolosea.

Nepodléhat pýše, která živí násilí a války

Drazí bratři a sestry, požehnané Velikonoce!

Ježíš Kristus vstal z mrtvých!

Nenávist byla přemožena láskou, smrt životem a temnoty byly vypuzeny světlem! Ježíš Kristus se z lásky k nám zřekl své božské slávy, zbavil se sebe sama, vzal na sebe přirozenost služebníka a ponížil se až k smrti a to k smrti na kříži. Proto Jež Bůh povýšil a učinil Jež Pánem veškerenstva. Ježíš je Pán!

Ježíš svou smrtí a vzkříšením všem ukazuje cestu života a štěstí. Touto cestou je *pokora*, která s sebou nese *ponížení*. Tato cesta vede ke slávě. *Jedině ten, kdo se poníží, může se vydat „vzhůru“, k Bohu* (srov. Kol 3,1-4). Pyšný hledí „shora dolů“, pokorný „zdola nahoru“.

Onoho Velikonočního rána se Petr a Jan, upozorněni ženami, rozběhli ke hrobu a našli jej otevřený a prázdný. Přistoupili a „*naklonili se*“, aby vstoupili do hrobu. Ke vstupu do tajemství je třeba se „naklonit“, snížit. Pouze ten, kdo se snížil, porozumí Ježíšovu oslavení a může Jež následovat Jeho cestou.

Svět se za každou cenu snaží vnucovat, konkurovat a zjednávat si vážnost... Ale křesťané jsou skrze milost zabitého a zmrtvýchvstalého Krista *zárodkem jiného lidstva*, ve kterém se snažíme sloužit druhým, nebýt zpupní, ale úslužní a ohleduplní.

To není slabost, nýbrž opravdová síla! Kdo v sobě má tuto Boží sílu, Jeho lásku a Jeho spravedlnost, nemá zapotřebí uchýlovat se k násilí, ale mluví a jedná silou pravdy, krásy a lásky.

Zmrtvýchvstalého Pána dnes prosíme o milost, abychom neupadli do pýchy, která živí násilí a války, ale abychom měli pokornou odvahu k odpuštění a pokoji. Vítězného Ježíše prosíme, aby ulehčil v utrpení mnoha našim bratřím, kteří jsou pronásledováni pro Jeho jméno, jakož i všem těm, kdo nespravedlivě trpí následkem konfliktů a trvajících násilí. A je jich mnoho!

Mír vyprošujeme především milované **Sýrii a Iráku**, aby ustal lomoz zbraní a bylo obnoveno dobré soužití různých skupin, z nichž se skládají tyto milované národy. Ať mezinárodní společenství nezůstane netečné k nezměrné humanitární tragédii v těchto zemích a k dramatu početných uprchlíků.

Mír vyprošujeme všem obyvatelům **Svaté země**. Ať mezi Izraelci a Palestinci roste kultura setkávání a znovu je zahájen mírový proces, který ukončí léta utrpení a rozdělení.

Mír vyprošujeme **Libyi**, aby bylo zastaveno absurdní krveprolévání a veškeré barbarské násilí, a ti, jimž leží na srdci osudy této země, aby se přičinili o smíření a vytváření bratrské společnosti, která bude respektovat důstojnost člověka. Přejeme si, aby také v Jemenu převládla společná vůle po zklidnění k dobru všeho obyvatelstva.

S nadějí rovněž svěřujeme milosrdnému Pánu dohodu, která byla uzavřena v těchto dnech v Lausanne, aby se stala rozhodujícím krokem směrem k bezpečnějšímu a bratrštějšímu světu.

Zmrtvýchvstalého Pána prosíme o dar míru pro **Nigérii, Jižní Súdán, různé regiony Súdánu a Demokratické republiky Kongo**. Ustavichná modlitba ať stoupá ode všech lidí dobré vůle za všechny ty, kdo byli zabiti tento čtvrtěk na univerzitě v keňské Garisse, za ty, kdo byli uneseni, anebo museli opustit svoje domovy a to, co měli rádi.

Zmrtvýchvstání Páně ať přinese světlo milované **Ukrajíně**, zejména těm, kdo v uplynulých měsících trpěli násilným konfliktem. Kež tato země díky nasazení všech zainteresovaných stran dojde míru a naděje.

Vyprošujeme pokoj a svobodu četným mužům a ženám, **kteří jsou vystavováni novým i starým formám otroctví různými zločinci a kriminálními organizacemi**. Pokoj a svobodu obětem obchodníků s drogami, kteří bývají nezřídkou spřízněni s mocnostmi, jež by měly bránit pokoj a

harmonii v lidské rodině. Vyprošujme pokoj tomuto světu podrobenému obchodníkům se zbraněmi, kteří vydělávají na krvi mužů a žen.

Kéž k lidem, kteří jsou marginalizováni, k vězňům, chudým a migrantům, kteří jsou často odmítáni, trýzněni a odpisováni; k nemocným a trpícím; k dětem, zejména těm, které trpí násilím; k těm, kdo jsou dnes zarmouceni; ke všem mužům a ženám dobré vůle ať dolehne útěšný a hojivý hlas Pána Ježíše: „Pokoj vám!“ (Lk 24,36). „Nemějte strach, vstal jsem z mrtvých a jsem stále s vámi!“ (srov. Římský misál, vstupní antifona ze Zmrtvýchvstání Páně).

Homilie

4.4.2015

Ze smrti do života lze přejít vstupem do tajemství

Tato noc je nocí bdění.

Hospodin nespí, Strážce svého lidu bdí (srov. Žl 121,4), aby jej vyvedl z otroctví a otevřel mu cestu svobody.

Pán bdí a mocí svojí lásky umožňuje lidu přejít Rudým mořem, a Ježíši umožňuje projít propastí smrti a pekla.

Tato noc byla pro učedníky a učednice nocí bdění. Nocí bolesti a strachu. Muži zůstali zavřeni ve Večeřadle. Avšak ženy se na úsvitu prvního dne po sobotě vydaly ke hrobu pomazat Ježíšovo tělo. Jejich srdce bylo plné dojetí a říkaly si: „Jak se dostaneme dovnitř? Kdo nám odvalí kámen?..“ A hle první znamení Události: velký kámen byl již odvalen, a hrobka otevřena!

„Vešly do hrobky a uviděly tam na pravé straně sedět mladého muže oděného bílým rouchem...“ (Mk 16,5). Ženy byly první, kdo spatřily toto velké znamení, tedy prázdný hrob, a jako první vstoupily...

„Vešly do hrobky“. Prospěje nám, budeme-li v tomto nočním bdění přemýšlet o zkušenosti Ježíšových učednic, která oslovuje také dnes. Vlastně proto jsme tady, totiž abychom vstoupili, vstoupili do Tajemství, které Bůh naplnil *bdící láskou*. Nelze prožít Paschu, aniž bychom vstoupili do tajemství. Nejde o intelektuální fakt, nejde jenom o poznání, čtení... Je to mnohem víc, mnohem víc!

„Vstup do tajemství“ znamená schopnost úžasu a kontemplace, schopnost slyšet mlčení a cítit šum jemného vánku, kterým k nám promlouvá Bůh (srov. 1 Král 19,12).

Vstup do tajemství vyžaduje, abychom neměli strach ze skutečnosti, neuzavírali se do sebe, neutíkali před tím, co nechápeme, nezavírali oči před problémy, nepopírali a nevyklučovali otázky...

Vstoupit do tajemství znamená překročit vlastní pohodlné jistoty, jít za lenost a lhostejnost, které nás brzdí, vydat se hledat pravdu, krásu a lásku, hledat nesamozřejmý smysl, neotřepanou odpověď na otázky, které uvádějí do úzkých naši víru, naši věrnost i náš rozum.

Ke vstupu do tajemství je zapotřebí pokory, pokory snížit se, sestoupit z piedestalu našeho tolik domýšlivého já, naší nadutosti; pokory revidovat sami sebe a uznat, čím skutečně jsme: stvořenými bytostmi, které mají svoje klady i zápory, hříšníky, kteří potřebují odpuštění. Ke vstupu do tajemství je zapotřebí tohoto snížení do bezmoci a zbavení se idolů, je zapotřebí adorace. Bez klanění nelze vstoupit do tajemství.

Toto všechno nás učí ženy-učednice Ježíšovy. Ty spolu s Marií onu noc bděly. A ona, Panenská Matka, jim pomohla neztratit víru a naději. Proto nezůstaly vězet ve strachu a bolesti, ale za ranního rozbřesku vyšly ven se svými balzámy a srdcem pomazaným láskou. Vyšly, našly prázdný hrob a vstoupily. Bděly, vyšly a vstoupily do tajemství. Učme se od nich bdít s Bohem a s Marií, naší Matkou, abychom vstoupili do Tajemství, které nám umožňuje přecházet ze smrti do života.

Nechme svůj život uchvátit a proměnit Vzkříšením

Drazí bratři a sestry, dobrý den a ještě jednou požehnané Velikonoce!

Na Velikonoční pondělí nám evangelium (srov. Mt 28,8-15) podává, jak ženy, které se vydaly k Ježíšovu hrobu, zjistily, že je prázdný, a uviděly anděla, který jim oznámil, že Ježíš vstal z mrtvých. A když se rozběhnou podat tuto zprávu učedníkům, potkají samotného Ježíše, který jim říká: „Jděte a oznamte mým bratřím, ať odejdou do Galileje. Tam mě uvidí“ (v.10). Galilea je periferií, kde Ježíš začal kázat a odkud se bude evangelium vzkříšení znovu šířit, aby dosáhlo ke všem, a každý se mohl setkat se vzkříšeným Ježíšem, který je přítomný a činný v dějinách. I dnes je tady na náměstí s námi.

Taková je tedy zvěst, kterou církev opakuje od prvního dne: „*Kristus vstal z mrtvých!*“ A v Něk v Něk jsme křtem vstali z mrtvých také my. Přešli jsme ze smrti do života, z otroctví hříchu do svobody lásky. Taková je dobrá zvěst, kterou jsme povoláni nést druhým do každého prostředí ožívání Duchem svatým. Víra v Ježíšovo vzkříšení a naděje, kterou nám přinesl, je nejkrásnější dar, který křesťan může a má nabízet bratřím. Všem a každému! Neochabujme tedy a opakujme: Kristus vstal z mrtvých“ Opakujme všichni společně – dnes na tomto náměstí – Kristus vstal z mrtvých! Opakujme to slovy, ale především svědectvím svého života. Radostná zvěst o zmrtvýchvstání by měla vyzařovat z naší tváře, z našeho citění a našich postojů, ze způsobu, jak jednáme s druhými.

Kristovo vzkříšení zvěstujeme, když Jeho světlo prozařuje temné chvíle našeho života a můžeme jej sdílet s ostatními; když se dovedeme smát s tím, kdo se směje a plakat s tím, kdo pláče; když jdeme spolu s tím, kdo je zarmoucen, a hrozí mu, že přestane doufat; když vyprávíme svoji zkušenost víry tomu, kdo hledá smysl a štěstí. Svým postojem, svým svědectvím, svým životem, říkáme: Ježíš vstal z mrtvých! A říkáme to celou duší.

Prožíváme dny Velikonočního oktávu, během nichž nás provází radostné klima Zmrtvýchvstání. Je zajímavé, že liturgie považuje všech těchto osm dní za jediný den, aby nám pomáhala vstoupit do tajemství a do srdce i do našeho života se nám vtiskla Jeho milost. Pascha je událost, která přinesla každé lidské bytosti, dějinám i světu radikální novost, totiž triumf života nad smrtí. Je to slavnost probuzení a znovuzrození. Nechme svůj život uchvátit a proměnit Vzkříšením!

Prosme Panenskou Matku, mlčenlivou svědkyni smrti a vzkříšení svého Syna, o růst velikonoční radosti v nás. Učiníme tak nyní modlitbou *Regina Caeli*, která během velikonoční doby nahrazuje modlitbu *Anděl Páně*. V této modlitbě zní *aleluja* jako refrén a obracíme se k Marii prosbou o radost, protože Ten, kterého nosila ve svém lůně, vstal z mrtvých, jak slíbil, a svěřujeme se do Její přímluvy. Naše radost je vskutku odrazem Mariiny radosti, protože Ona s vírou opatrovala a uchovávala události spojené s Ježíšem. Recitujme tedy tuto modlitbu s pohnutím dětí, které jsou šťastny, protože je šťastná jejich Matka.

Generální audience

8.4.2015

Rodina: Děti, druhá část

Drazí bratři a sestry, dobrý den!

Cyklus katechezí o rodině dnes uzavřeme reflexí o dětech, které jsou nejkrásnějším plodem požehnaní, jehož se muži a ženy od Boha dostalo. Mluvili jsme už o velkém daru, kterým jsou děti, a dnes musíme bohužel mluvit o „utrpeních“, jež mnohé z nich prožívají.

Mnoho dětí je hned od počátku odmítnuto, opuštěno, okradeno o své dětství i svoji budoucnost. Někdo se - jakoby na ospravedlnění - opovážuje říkat, že byl omyl přivést je na svět. To je hanebné!

Nesvádějte prosím svoje viny na děti! Děti nikdy nejsou „omyl“. Jejich hlad není omyl, stejně jako jim není jejich chudoba, jejich křehkost, jejich opuštěnost – tolik dětí žije opuštěno na ulicích. Omylem není ani jejich nevědomost nebo neschopnost – tolik dětí neví, co je to škola. Toto vše nejsou omyly. Pokud vůbec, tak jsou to důvody, proč je milovat více a velkodušněji. Co uděláme se slavnostními deklaracemi práv člověka a práv dítěte, když potom děti trestáme za omyly dospělých?

Ti kdo jsou pověřeni vládnout a vychovávat, ale řekl bych, že vůbec každý dospělý, **všichni jsme zodpovědní za děti a za to, abychom se všemožně zasadili o změnu této situace.** Mám na mysli *utrpení* dětí. **Každé dítě, které je marginalizováno, opuštěno, na ulici, žebrá a všemožně se protlouká životem, bez školy a bez lékařské péče, je křikem, který stoupá k Bohu a žaluje na systém, který jsme vytvořili my dospělí.** Tyto děti se pak bohužel stávají kořistí zločinců, kteří je vykořisťují k nedůstojným výměnám a obchodům, cvičí je k válce a násilí. I v takzvaných bohatých zemích mnohé děti prožívají dramata, která je těžce poznamenávají v důsledku krize rodiny, nedostatečné výchovy anebo - někdy nelidské - životní úrovně. V každém případě jde o dětství znásilněné na těle i na duši. Žádné z těchto dětí však není zapomenuto nebeským Otcem! Žádná z jejich slz není ztracena! A stejně tak nemizí naše odpovědnost, sociální odpovědnost lidí, každého z nás i států.

Ježíš se kdysi rozmrzel na své učedníky za to, že odháněli děti, které mu rodiče přinášeli, aby jim požehnal. Tato evangelní pasáž je dojemná: „Tu k němu přinášeli děti, aby na ně vložil ruce a pomodlil se. Ale učedníci jim to zakazovali. Ježíš jim řekl: »Nechte děti a nebraňte jim přijít ke mně, neboť takovým patří nebeské království«. Vložil na ně ruce a ubíral se dál“ (Mt 19,13-15). Jak krásná je tato důvěra rodičů i Ježíšova odpověď! Jak rád bych, aby to bylo normální pro všechny děti! Je pravda, že se dětem s vážným postižením dostává díky Bohu často mimořádných rodičů, připravených k jakékoli oběti a všestranné velkodušnosti. Tito rodiče by však neměli zůstat osamocení! Měli bychom provázet jejich námahu, ale také jim nabízet chvíle sdílené radosti a nevázaného veselí, aby nebyli pouze v zajetí terapeutické rutiny.

V každém případě, jde-li o děti, neměly by být slyšet ony obranné úřední formule typu: „nejsme přece dobročinný spolek“ anebo „v soukromí si každý může dělat, co chce“ a také „je nám líto, ale nemůžeme pro vás nic udělat“. Taková slova jsou k ničemu, když jde o děti.

Příliš často na děti dopadají účinky života opotřebovaného nejistou a špatně placenou prací, nesnesitelným časovým vyčerpáním, selhávající dopravou... Děti však platí i za nezralé svazky a nezodpovědné rozvody, jejichž prvními oběťmi jsou. Trpí účinky kultury vyhrocených subjektivních práv a předčasně dospívají. Často absorbují násilí, které nejsou schopny „strávit“, a před očima dospělých jsou nuceny zvyknout si na zanedbanost. Stejně jako v minulosti i dnes dává církev svoje mateřství do služeb dětí a jejich rodin. Rodičům i dětem tohoto našeho světa přináší Boží požehnání, mateřskou něhu, pevnou výtku a rozhodný soud. Bratři a sestry, myslete na děti, s dětmi nejsou žerty!

Pomyslete, co by se stalo se společností, která by se rozhodla zavést jednou pro vždy tuto zásadu: „Je pravda, že nikdo nejsme dokonalí a dopouštíme se mnoha omylů. Ale jde-li o děti, které přicházejí na svět, nebude se žádná oběť dospělých považovat za příliš drahou či příliš velkou, jen když se předejde tomu, aby si dítě myslelo, že je omylem, že za nic nestojí a že je vydáno napospas ranám života a lidské zvrůli.“ Jak krásná by byla takováto společnost! Říkám, že takovéto společnosti by byly odpuštěny mnohé z jejich nesčetných omylů. Opravdu mnohé.

Pán bude posuzovat náš život podle toho, co budou referovat andělé dětí, ti andělé, kteří „stále hledí na tvář nebeského Otce“ (srov. Mt 18,10). Stále se ptejme: co budou tito andělé dětí vyprávět Bohu o nás?

10.4.2015

V Sýrii se neválčí za lidská práva, ale kvůli ropě, říká jezuita Antoine Audo

Aleppo. Předseda syrské Charity a biskup chaldejské církve, **mons. Antoine Audo**, potvrdil ochotu přijmout palestinské uprchlíky z tábora Jarmuk poblíž Damašku, ačkoli, jak telefonicky sdělil, nemůže navázat spojení s hlavním městem. Uprchlíky tábor obsadili teroristé z tzv. Islámského státu a brání přístupu humanitárních organizací.

"Syrská charita je skutečně připravena lidem pomáhat. Nemohu však pravidelně komunikovat s Damaškem, protože v Aleppu už více než čtrnáct dní nefunguje internet. Mluvil jsem s výkonným ředitelem Charity, který žije v Damašku a který mne seznámil se složitostí situace. Je tam hodně problémů. Charita nemůže vstoupit do tábora, jedinou možností je přijímat rodiny, které odsud uprchnou. Sledujeme tuto politiku, protože nemůžeme jít doprostřed války, ničení, násilí a nebezpečí...Sami obyvatelé Damašku přesně nevědí, co se v táboře Jarmuk děje."

Jak by bylo možné osvobodit tento uprchlický tábor?

*"Jako církev, křesťané i Charita vyzýváme ke spolupráci mezinárodní úrovni s cílem zajistit mír v Sýrii. To znamená **neposílat zbraně extrémistům**, což jen prodlužuje válečnou situaci. Je nutné jim neprodávat zbraně, a tak neničit tuto zemi a její budoucnost."*

Žijete v Aleppu, o kterém se právě včera papež František zmínil jako o někdejší bezpečném útočišti pro pronásledované Armény. Jaká je dnešní situace?

"Poté, co extrémisté tzv. Islámského státu vyhnali křesťany ze sousedního Idlibu, máme také zde v Aleppu strach, že se tu stane totéž. Lidé a rodiny žijí v této děsivé hrůze."

V úterý zemřel při bombardování jeden zaměstnanec Charity...

"Ano, ano, jeden přítel, Safouh al-Mosleh. Zemřel, protože jeho byt zasáhla bomba, která poškodila také tři katedrály – maronitskou, řecko-katolickou a arménsko-katolickou. Všechny tři utrpěly velké škody. A to skutečně posiluje naše pocity velkého strachu."

Vnímáte nicméně blízkost papeže Františka?

"Nyní jste o ní hovořila, předtím jsem nevěděl o tom, že se papež zmínil o Aleppu. Máme velké potíže s internetem, chybí elektrický proud... Víme ale, že nás papež František nosí v srdci, svých myšlenkách, a dělá vše proto, aby nám pomohl. Modlíme se za řešení syrského problému, ze kterého se stal mezinárodní a v kterém figurují různé ekonomické zájmy, vázané zejména na prodej zbraní a ropy. To je ten pravý problém! Nikoli tedy svoboda, demokracie a lidská práva, jak říká propaganda, především v Evropě..."

Říká chaldejský biskup Antoine Audo, SI.

11.4.2015

Chudým nestačí drobty ze stolu bohatých, píše papež panamerickému summitu

Panama. Druhým jednacím dnem dnes v Panamě pokračuje sedmý panamarický summit, který včera stiskem ruky zahájili nejvyšší představitelé Kuby a Spojených států amerických, Barack Obama a Raúl Castro. Svatý stolec na setkání 33 hlav amerických států zastupuje kardinál státní sekretář Pietro Parolin. V úvodu summitu přečetl **poselství papeže Františka**, který, jak uvádí ve svém listě, plně souzní s tématem všeamerické vrcholné schůzky: „Prosperita s rovností jako výzva americké kooperace“.

*„Jak jsem vyjádřil v apoštolské exhortaci *Evangelii gaudium*, jsem přesvědčen“, píše papež, „že **nerovnost a nespravedlivé rozdělení bohatství a zdrojů je zdrojem konfliktů a násilných střetů mezi národy**. Předpokládá totiž, že pokrok vyhrazený pouze některým lidem se tu nutně utváří na základě obětí jiných lidí, a tudíž chceme-li žít důstojně, musíme jedni proti druhým bojovat. Takto dosažený blahobyt je už ve svých kořenech nespravedlivý a je atentátem na lidskou důstojnost. Existují „primárně potřebné statky“ jako půda, práce a bydlení a „veřejné služby“ jako zdravotnictví, školství, bezpečnost a životní prostředí, ze kterých nesmí být nikdo vyloučen.“*

Ačkoliv toto všichni sdílíme, poznamenává dále Svatý otec, skutečnost je bohužel zcela odlišná. Zásadním úkolem dnešního světa je proto globalizace solidarity a bratrství namísto globalizace diskriminace a lhostejnosti. **„Dokud nedospějeme k rovné dělbě bohatství, nevyřeší se vůbec žádné sociální problémy“**, zdůrazňuje František. „Nestačí doufat, že chudí budou sbírat drobty, které padají ze stolu bohatých. Jsou nutné konkrétní činy ve prospěch nejvíce znevýhodněných lidí. Tak jako v rodině, která věnuje největší pozornost nejmenším dětem, mají být marginalizovaní lidé prioritním zájmem vládců“, vyzývá papež a připomíná: „Církev se vždy stavěla za konkrétního člověka, pečovala o jeho potřeby a nabízela mu možnosti k rozvoji“ (*Centesimus annus*, 46).

V druhé části poselství americkým státníkům Petrův nástupce upozorňuje na otázku imigrace a s ní spojeného obchodu s lidmi a otrocké práce. „Chybějící spolupráce mezi státy vyčleňuje mnohé lidi z

právního rámce, nedává jim možnost uplatňovat jejich práva a vydává je jako rezignované oběti napospas těm, kteří je zneužívají". Existují situace, vysvětluje papež, ve kterých na obranu lidských práv nestačí zákon, jehož bezcenné a nemilosrdné normy leckdy nejsou výrazem spravedlnosti. Navíc, jak dodává Svatý otec, také v rámci jednotlivých zemí se vytvářejí potupné a ostudné rozdíly, zejména mezi domorodým obyvatelstvem ve venkovských oblastech a na periferiích velkých měst. Pokud právní stát nehájí tyto lidi před rasismem, xenofobií a nesnášenlivostí, ztrácí svou legitimitu, uzavírá papež František poselství, které kard. Pietro Parolin tlumočil při zahájení panamerického summitu v Panamě.

11.4.2015

Papež k novicmistrům: Formovat k horlivému hlásání evangelia

Vatikán. Více než čtrnáct set řeholních formátorů a formátorek z celého světa dnes v poledne očekávalo papeže Františka v aule Pavla VI. Audience se konala na závěr týdenního semináře, který v rámci Roku zasvěceného života organizovala Kongregace pro společnosti zasvěceného života a společnosti apoštolského života.

"Řekli mi, kolik vás je, a já na to: S nedostatkem povolání, který tu je, tak máme více formátorů než formovaných, ne? Ano, to je velký problém. Prosíme Pána a dělejme vše pro to, aby přicházela nová povolání."

Pozdravil je papež František, podle kterého neexistuje krize povolání tam, kde jsou zasvěcené osoby schopné svým svědectvím tlumočit krásu zasvěceného života. Bez důslednosti vlastního života takové svědectví nelze vydat a povolání budou chybět, dodal.

"Jste povolání k tomuto svědectví, které je vaším úřadem a posláním. Nejste pouzí „učitelé“, jste především svědky takového následování Krista, jaké je vlastní vašemu charismatu. (...) A z toho plyne povinnost neustále pečovat o svou vlastní osobní formaci, počínaje silným přátelstvím s jediným Mistrem."

Jako již mnohokrát papež vyzval ke vzpomínce na první setkání s Pánem, k cestě do vlastní pomyslné Galileje, tam, kde všechno začalo.

"Na toto setkání se nezapomíná, ale častokrát jej zakrývá spousta věcí, práce, neklidu a také hříchu a světskosti. (...) Pokud se nevydáme touto cestou „paměti“, hrozí nám, že se zastavíme na místě. Také nám hrozí, že nebudeme vědět, proč jsme tady."

Zasvěcený život je jedním z nejcennějších pokladů církve, pokračoval Svatý otec, a služba formátora je účastí na díle Otce, který utváří Synovo srdce v těch, které Duch povolal. Formační službu lze někdy vnímat jako břemeno, které nás připravuje o cosi důležitějšího, avšak taková myšlenka je klam a pokušení.

"Poslání je důležité, avšak je stejně tak důležité k němu formovat. Formovat k horlivému hlásání, k onomu elánu jít kamkoli, na každou výspu, abychom všem vyprávěli o lásce Ježíše Krista. A to zejména vzdáleným, nepatrným a chudým, od kterých máme přijímat poselství evangelia. To vše vyžaduje solidní základy, křesťanskou strukturu osobnosti, kterou dnes pouze zřídka rodiny dokáží poskytnout, což ovšem jen zvyšuje vaši zodpovědnost."

Formátor má rozšířit své srdce pro mladé lidi, pro které není pouze přítelem nebo životním průvodcem, nýbrž skutečným otcem a matkou, kteří jsou schopni maximálně vyžadovat, ale také dávat maximum.

"Plodit život, rodit řeholní život. A to je možné pouze prostřednictvím otcovské a mateřské lásky. A není pravda, že dnešní mladí lidé jsou průměrní a nejsou velkorysí. Potřebují pouze zakusit, že „blaženější je dávat než dostávat" (Sk20,25), že v životě poslušnosti spočívá velká svoboda, v panenském srdci velká plodnost a velké bohatství v tom, že nic nevlastníme."

Z toho vyplývá nutnost láskyplně sledovat cestu každého kandidáta a být evangelně náročný v každé formační fázi, počínaje rozlišením povolání, zdůraznil Petrův nástupce, aby kvantitativní krize povolání nevedla k mnohem vážnější kvalitativní krizi. Je známo, podotkl papež, že nevyrovnaní a vychýlení mladí lidé podvědomě hledají oporu a ochranu v silných strukturách.

"A tady nastupuje rozlišování – dokázat říci „ne“. Ale nevyhánět pryč, to ne. Doprovodím tě, jdi. Tak, jako se doprovází vstup, doprovázíme také odchod, aby onen člověk našel svou životní cestu a nezbytnou pomoc. Nesmíme se obhajovat nedostatkem povolání, protože co se dnes jeví jako chléb, zítra bude hlad. A když se mluví o kvalitativní krizi, pohledme na kvalitu mnoha a mnoha zasvěcených." Papež připomenul mladým řeholníkům a řeholnicím, aby vyhledávali své starší spolubratry a spolusestry, protože také oni jsou jejich Galileou. Jak podotkl, také v řeholním životě platí čtvrté přikázání. V samém závěru své promluvy pak formátory vyzval k trpělivosti, jakou má Bůh, který umí čekat.

"Trpělivost je jednou ze ctností formátora. Doprovázet – při tomto poslání nelze šetřit časem, ani energií. A není třeba ztrácet odvalu, když výsledky neodpovídají očekávání. Víím, že je bolestné, když dívka nebo hoch po třech, čtyřech letech řeknou: Našel jsem jinou lásku, která není proti Bohu. A odejdou. To je tvrdé. Ale v tom také spočívá vaše mučednictví."

Avšak takový formátorský neúspěch prospívá trvalé formaci formátora, dodal František.

"Jdeme stále v této kráse zasvěceného života. Někteří říkají, že zasvěcený život je nebe na zemi – měl jsem to tu napsané, ale jak je vidět, cenzurují i papeže. Tak to není – je to spíše očištec. Jdeme ale kupředu s radostí."

Modlete se za mne, aby mi Bůh daroval trochu ze své trpělivosti, loučil se papež František s řeholními formátory.

Homilie

12.4.2015

Svět se mění obrácením našeho srdce

Svatý Jan, který byl spolu s ostatními učedníky ve večeřadle onen večer prvního dne po sobotě, sděluje, že Ježíš stanul mezi nimi, řekl: „Pokoj vám“ (Jan 20,19-20) a ukázal jim svoje rány. Tak poznali, že nejde o přízrak, ale že je to právě On, Pán, a zaradovali se.

Osm dní nato Ježíš přišel do večeřadla znovu a ukázal rány Tomášovi, aby se jich dotknul, jak žádal, a mohl tak uvěřit a stát se také svědkem Zmrtvýchvstání.

Také nám dnes, tuto neděli, kterou svatý Jan Pavel II. nazval nedělí Božího Milosrdenství, ukazuje Pán svoje rány skrze evangelium. Jsou to rány milosrdenství. Opravdu: Ježíšovy rány jsou ranami milosrdenství. Jeho ranami jsme uzdraveni.

Ježíš nás vybízí, abychom pohlédli na tyto rány. Jako Tomáše nás vybízí, abychom se jich dotkli a uzdravili svoji nevíru. A především nás vybízí, abychom vstoupili do tajemství těchto ran, které jsou tajemstvím Jeho milosrdné lásky.

Skrze ně jako zářící štěrbinou můžeme spatřit veškeré tajemství Krista a Boha, Jeho Umučení, Jeho pozemský život plný soucitu s nejmenšími a s nemocnými, Jeho vtělení v Mariině lůně. A můžeme projít zpět celé dějiny spásy: proroctví – zejména o služebníkovi Jahveho, Žalmy, Zákon a Smlouvu, až k vysvobození z Egypta, k prvním velikonocím a krvi obětovaných beránků, k patriarchům, až k Abrahamovi a potom nocí času k Ábelovi a jeho krvi, která křičí ze země. Toto všechno můžeme vidět skrze rány Ukřižovaného a Zmrtvýchvstalého Ježíše, a jako Maria v *Magnificatu* můžeme poznat, že „jeho milosrdenství trvá od pokolení do pokolení“ (Lk 1,50).

Tragickými událostmi lidských dějin jsme někdy zdrceni a ptáme se: proč? Lidská zloba může ve světě otevřít propast, obrovská prázdnota zbavená lásky, zbavená dobra, zbavená života. Tehdy se ptáme: jak zaplnit tuto propast? My to nedokážeme. Jedině Bůh může zaplnit tuto prázdnotu, kterou zlo vytváří v našich srdcích a v našich dějinách. Ježíš, učiněný člověk zabitý na kříži, zaplňuje propast hříchu hlubinou svého milosrdenství.

Svatý Bernard se ve svém komentáři k Písni Písni (Promluva 61, 3-5, *Opera omnia* 2,150-151) zastavuje právě nad tajemstvím Pánových ran a užívá silné a smělé výrazy, jejichž připomenutí nám dnes může přinést užitek. Říká, že „tělesnými ranami se projevuje tajemná Kristova láska, vyjevuje se obrovské tajemství lásky a ukazují se útroby milosrdenství našeho Boha“.

Bratři a sestry, toto je cesta, kterou nám Bůh otevřel, abychom konečně vyšli z otroctví zla a smrti a vstoupili do země života a pokoje. Touto Cestou je On, Ukřižovaný a Zmrtvýchvstalý Ježíš, a jsou to zvláště Jeho rány plné milosrdenství.

Svatí nás učí, že **svět se mění obrácením našeho srdce, k čemuž dochází díky Božímu milosrdenství**. Proto se jak před svými hříchy, tak před velkými tragédiemi světa, „moje svědomí chvěje, ale nebude jimi otřeseno, protože budu pamatovat na Pánovy rány. Byl totiž »proboden pro naše nepravosti« (Iz 53,5). Co je tak smrtelné, aby nemohlo být rozvázáno Kristovou smrtí?“ (*ibid.*).

S pohledem upřeným na rány Zmrtvýchvstalého Ježíše můžeme zpívat spolu s církví: „Jeho milosrdenství trvá navěky“ (Ž117,2); Jeho milosrdenství je věčné. S těmito slovy vtištěnými v srdci jdeme stezkami dějin ruku v ruce našeho Pána a Spasitele, který je naším životem a naší nadějí.

Angelus

12.4.2015

Ježíš vychází vstříc požadavku nevěřícího učedníka

Drazí bratři a sestry, dobrý den!

Dnes je osmý den po Velikonocích a Janovo evangelium nám podává dvě zjevení Zmrtvýchvstalého Ježíše apoštolům ve večeradle: onoho večera o Velikonocích, kdy chyběl Tomáš, a o osm dní později za Tomášovy přítomnosti. V tom prvním Pán ukázal učedníkům rány svého těla, dechl na ně a řekl: „Jako Otec poslal mne, tak i já posílám vás“ (Jan 20,21). Předává jim silou Ducha svatého svoje poslání.

Ten večer však chyběl Tomáš, který nechtěl věřit svědectví ostatních. „Dokud neuvidím a nedotknu se jeho ran – řekl – neuvěřím“ (srov. Jan 20,25). Osm dní poté – tedy v tento den – Ježíš znovu stanul mezi svými a hned se obrátil k Tomášovi, kterého vybídl, aby se dotkl Jeho ran na rukou a boku. Jde vstříc jeho nevíře, aby Tomáš skrze znaky Utrpení mohl dosáhnout plné velikonoční víry, tedy víry v Ježíšovo Zmrtvýchvstání.

Tomáš je jedním z těch, kdo je nespokojen a hledá, chce si ověřovat osobně a mít vlastní zkušenost. Po počátečním odporu a neklidu dosáhne nakonec i on víry, sice namáhavě, ale uvěří. Ježíš na něho trpělivě čeká a vychází v ústrety těžkostem a nejistotám toho posledního. Pán prohlašuje za „blahoslavené“ ty, kteří věří, aniž by viděli (srov. Jan 20,29), a první z nich je Jeho Matka Maria. Vychází však vstříc také požadavku nevěřícího učedníka: „Vlož sem prst a podívej se na mé ruce...“ (v.27). Ve spásonosném doteku ran Zmrtvýchvstalého se ukazují Tomášovy vlastní neduhy, rány a ponížení. Ve znamení po hřebecch nachází rozhodující důkaz, že je milován, očekáván a chápán. Stojí před Mesiášem plným jemnocitu, milosrdenství a něhy. On je tím Pánem, kterého hledal skrytě v hloubi svého bytí, protože vždycky věděl, že je to tak. A kolik z nás se v hloubi srdce snaží setkat s Ježíšem, takovým jaký je: jemnocitným, milosrdným a něžným! Ve svém nitru víme, že On takový je. Když Tomáš obnovil osobní kontakt s přívětivostí a milosrdnou trpělivostí Krista, pochopil hluboký význam Jeho Zmrtvýchvstání a vnitřně proměněn vyznal svoji plnou a naprostou víru v Něho slovy: „Pán můj a Bůh můj!“ (v. 28). Jak krásné je toto Tomášovo vyznání!

On se mohl dotknout velikonočního tajemství, které plně zjevuje spásonosnou lásku nekonečně milosrdného Boha (srov. Ef 2,4). **A jako Tomáš jsme také my tuto druhou neděli velikonoční zváni, abychom v ranách Zmrtvýchvstalého uzřeli Božské Milosrdenství, které překonává všechna lidská omezení a ozařuje temnotu zla a hříchu.** Intenzivním a prodlouženým časem pro přijetí nezměrného bohatství milosrdné lásky Boží bude příští *Mimořádné jubileum Milosrdenství*, jehož vyhlášení bulou jsem promulgoval včera večer zde v bazilice sv. Petra. Tato bula začíná slovy *Misericordiae Vultus*: Tvář milosrdenství je Ježíš Kristus. Mějme pohled upřený na Něho. On nás ustavičně hledá, očekává a odpouští nám; je tolik milosrdný, neděsí se naší ubohostí. Ve svých ranách nás uzdravuje a odpouští nám všechny naše hříchy. Panna Maria kéž nám pomáhá, abychom byli milosrdní k druhým jako je Ježíš k nám.

Papežovo poselství arménskému lidu: Smíření s Tureckem i na Náhorním Karabachu

Vatikán. V závěru mše svaté z neděle Božího milosrdenství, která byla zároveň připomínkou stého výročí arménské genocidy, papež František předal poselství arménskému národu. Čtyři kopie italského originálu poselství s podpisem římského biskupa převzali arménský katolický patriarcha Nerses Bedros XIX., oba katolické arménské apoštolské církve Karekin II. a Aram I. a prezident Arménské republiky Serž Sarkisjan.

“Paměť minulých událostí je povinná nejenom pro arménský národ a všeobecnou církev, nýbrž pro celou lidskou rodinu”, píše papež František, “aby varování, které vychází z oné tragédie, zabránilo upadnutí do nových hrůz, které urážejí Boha a lidskou důstojnost. Také dnes”, pokračuje, “se konflikty často zvrhnou v neospravedlnitelné násilí, které je podněcováno manipulací etnických a náboženských rozdílů”. Petrův nástupce proto vyzývá hlavy států a nejvyšší představitele mezinárodních organizací, aby se zodpovědně postavili proti takovýmto zločinům, aniž by se podvolovali dvojakosti a kompromisům.

Kéž se bolestné výročí arménského masakru stane pro všechny motivem k pokorné a upřímné reflexi, kéž otevřeme svá srdce odpuštění, které je zdrojem pokoje a nové naděje, přeje si František. **Papež naléhá na arménský i turecký národ, aby se navrátily na cestu smíření, ale také volá po míru na Náhorním Karabachu.** Jak dodává, všechny tyto sousední národy prožívaly dlouhá období pokojné spoluexistence a dokonce navzdory víru násilí se vyskytly případy solidarity a vzájemné pomoci. Právě takovéto postoje mohou vést k lepší budoucnosti nových generací, ve které se oběť mnohých lidí stane setbou spravedlnosti a pokoje, připomíná papež.

Pro křesťany má být vzpomínka na arménskou genocidu zejména časem hluboké modlitby, aby prolitá krev skrze vykupitelskou sílu Kristovy oběti uskutečnila zázrak plné jednoty mezi Ježíšovými učedníky, píše František, který touží, aby se upevnilo bratrské přátelství, které již dnes pojí arménsko-apoštolskou a arménsko-katolickou církev. Jako při jiných příležitostech papež neváhá vyslovit pojem “ekumenismus krve” a uzavírá své poselství příslibem duchovní blízkosti na obřadu kanonizace mučedníků arménské apoštolské církve, který se bude konat 23. dubna v ečmiadzinské katedrále. List Petrova nástupce arménskému národu zakončuje mariánská modlitba nového učitele církve, arménského mystika sv. Řehoře z Nareku.

Kázání z Domu sv. Marty

13.4.2015

Papež: Odvážné hlásání Krista odlišuje od proselytismu

Vatikán. Církev postupuje „neohroženě“ a „vyjadřuje se svobodně“ – konstatoval Petrův nástupce v kapli Domu sv. Marty, kde byly dneškem po velikonočních svátcích obnoveny ranní papežské mše za účasti věřících římských farností. František vyzdvihl zkušenost apoštolů po Ježíšově Zmrtvýchvstání, že totiž pouze Duch svatý je schopen změnit naše jednání, dějiny našeho života a dodat nám odvalu.

»Je nemožné, abychom nemluvili o tom, co jsme viděli a slyšeli« (Sk 4,20) - toto prohlášení Petra a Jana, které předchází dnešnímu úryvku ze Skutků apoštolů (Sk 4,23-31), si vzal papež za podnět svého kázání. „Oba apoštolové – řekl – reagovali těmito slovy na výhrůžky velekněží, kteří jim zakázali mluvit a učit v Ježíšově jménu. Oni však kázali dál, vrátili se ke svým bratřím a povzbuzovali k neohroženému hlásání Božího Slova. Dnešní liturgické čtení podává, jak apoštolové prosí Pána, aby »pohlédl, jak vyhrožují« »vládcové, kteří se spolčují proti Mesiáši« a dal »svým služebníkům, aby s veškerou odvahou hlásali« Jeho Slovo:

„Také dnes hlásá církev svoje poselství neohroženě, s křesťanskou odvahou. Oba tito »neučení a prostí lidé« - jak říká Bible – měli odvalu. Lze to překládat jako odvalu, neohroženost, odhodlanost či smělost. Slovo parrésia má mnohé významy. Od bázně tedy přešli k neohroženosti a vyjadřovali se svobodně.“

V této odhodlanosti – pokračoval papež František – je však hlavním protagonistou Duch svatý, protože On jediný je schopen nás obdařit milostí odvahy hlásat Ježíše Krista.

„Tato odvaha zvěstovat je tím, co nás odlišuje od pouhého proselytismu. My neděláme reklamu, abychom měli více členů ve svém duchovním spolku. To je k ničemu a není to křesťanské. Křesťan odvážně zvěstuje a zvěst Ježíše Krista vyvolává působením Ducha svatého onen úžas, který nás žene vpřed.“

Pravým protagonistou – opakoval dále papež František – je Duch svatý. Když Ježíš mluví v dnešním evangeliu (Jan 3,1-8) o novém narození, naznačuje nám, že tím, kdo nás mění je Duch, který vane odkudkoli jako vítr, takže jen slyšíme, jak hučí. Pouze Duch je schopen změnit náš postoj, změnit dějiny našeho života, změnit naši příslušnost. Duch dává tuto sílu neučeným a prostým lidem jako byli Petr a Jan, takže hlásají Ježíše Krista až k tomu nejzazšímu svědectví – mučednictví:

„Cesta křesťanské odvahy je milost, kterou dává Duch svatý. Je mnoho cest, kterými se můžeme ubírat a které nám také dávají určitou odvahu. Říká se: »Podívej, jakou má odvahu a jak se rozhodl! A podívej na tamtoho, jak to dobře naplánoval a zorganizoval!« Ano, to pomáhá. Přitom je však nástrojem něčeho většího: Ducha. A když není Duch, můžeme dělat mnoho a spoustu práce, ale není to k ničemu.“

Církev nás po Velikonocích připravuje k přijetí Ducha svatého. Proto nyní – řekl papež v samotném závěru svého dnešního kázání v Domě sv. Marty - tímto slavením tajemství smrti a vzkříšení Ježíše Krista připomínáme dějiny spásy a prosíme o milost přijmout Ducha, aby se nám dostalo právě odvahy Jej hlásat.“

Generální audience

15.4.2015

Rodina: Muž a žena

Drazí bratři a sestry, dobrý den!

Dnešní katecheze se zabývá ústředním aspektem tématu rodiny, totiž velkým darem, kterým Bůh obdařil lidstvo, když stvořil muže a ženu a ustanovil svátost manželství. Tato i příští katecheze se budou týkat různosti a vzájemnosti muže a ženy, kteří jsou vrcholem božského stvoření; další dvě pak budou věnovány jiným tématům manželství.

Začněme krátkým komentářem prvního textu o stvoření z knihy Geneze. Čteme zde, že Bůh po stvoření světa a všech živých bytostí, učinil mistrovské dílo, totiž lidskou bytost, kterou stvořil ke svému obrazu: „stvořil člověka jako obraz Boží, stvořil je jako muže a ženu“ (Gen 1,27), jak říká kniha Geneze. A jak všichni víme, tato pohlavní různost se vyskytuje v mnoha formách života v dlouhé řadě živých bytostí. Avšak pouze v muži a ženě s sebou nese Boží obraz a podobu. Biblický text to ve dvou verších opakuje třikrát (Gen 1,26-27): muž a žena jsou obrazem a podobou Boha. To znamená, že nejenom muž sám o sobě je Božím obrazem a nejenom žena sama o sobě je Božím obrazem, ale také muž a žena jako pár jsou obrazem Božím. **Různost muže a ženy není výrazem protikladu anebo poddanosti, nýbrž sdílení a plazení vždycky k Božímu obrazu a Boží podobě.**

Učí nás tomu zkušenost. K důkladnému poznání a harmonickému růstu potřebuje člověk vzájemnost muže a ženy. Když se jí nedostává, má to důsledky. Jsme učiněni ke vzájemnému naslouchání a vzájemné pomoci. Lze říci, že bez vzájemného obohacení v tomto vztahu – v myšlení i jednání, v citění, v práci a také ve víře – nemůže nikdo dostatečně chápat, co znamená být mužem a ženou.

Moderní a soudobá kultura otevřela nové prostory, nové svobody a nové hloubky obohacující chápání této různosti. Zavedla však také mnoho pochybností a spoustu skepse. Například se ptám, zda takzvaná genderová teorie není také výrazem frustrace a rezignace, která hodlá smazat pohlavní různost, protože se s ní již nedovede konfrontovat. A hrozí nám, že uděláme krok zpět. **Odstranění této různosti je totiž problém, nikoli řešení.** Řešit vztahové problémy je zapotřebí tím, že muž a žena spolu budou více mluvit, více si naslouchat, více se znát a více se mít rádi. Musejí se k sobě chovat uctivě a spolupracovat přátelsky. Na těchto lidských základech podporovaných Boží milostí lze stavět celoživotní manželskou a rodinnou jednotu. Manželský a rodinný svazek je vážná věc a to pro všechny, nikoli jenom pro věřící. Chtěl bych vybidnout intelektuály, aby toto téma neopomíjeli, jako by snad bylo druhotné vzhledem ke snaze o svobodnější a spravedlivější společnost.

Bůh svěřil zemi smlouvě mezi mužem a ženou. Její nezdár vysouší svět citů a zatemňuje nebeskou naději. Znepokojivé signály už se vyskytují, podívejme se na ně. Chtěl bych mimo mnoha jiných poukázat na dva body, které by nás podle mého mínění měly naléhavěji zavazovat.

První. **Nepochybně musíme učinit mnohem více pro ženu, pokud chceme vzájemnost mezi muži a ženami posílit.** Je totiž nezbytné, aby bylo nejen více nasloucháno ženě, ale aby také její hlas měl skutečnou váhu, uznanou vážnost ve společnosti a v církvi. Způsob, jakým uvažoval o ženě Ježíš, a řekněme, že i samo evangelium, v méně příznivějším kontextu než je ten dnešní, protože v oněch dobách byla žena spíše na druhém místě, že tedy Ježíš o ženě uvažoval způsobem, který skýtá silné světlo a osvětluje cestu, která vede dál a z níž jsme ušli jenom kousek. Ještě jsme nepochopili do hloubky, co nám může přinést ženský génius a co může dát žena společnosti a nám. Dovede totiž vidět věci jinak, takže doplňuje mužské myšlení. Je to cesta, kterou je třeba se ubírat tvořivěji a odvážněji.

Druhá úvaha se týká tématu muže a ženy stvořených k Božímu obrazu. Kladu si otázku, zda krize kolektivní důvěry v Boha, která nám způsobuje mnoho škody, infikuje nevírou a cynismem, nespojuje také s krizí smlouvy mezi mužem a ženou. Biblické podání nám totiž velkou symbolickou freskou pozemského ráje a prvotního hříchu říká, že právě společenství s Bohem se odráží ve společenství lidského páru a **ztráta důvěry v nebeského Otce plodí rozdělení a konflikt mezi mužem a ženou.**

Odtud plyne obrovská odpovědnost církve, všech věřících a především věřících rodin při znovu objevování krásy stvořitelského plánu, který vpisuje Boží obraz také do smlouvy mezi mužem a ženou. Země se plní harmonií a důvěrou, když je smlouva muže a ženy prožívána dobře. Pokud ji muž a žena společně hledají mezi sebou a s Bohem, nepochybně ji naleznou. Ježíš nás výslovně povzbuzuje k vydávání svědectví o této krásě, kterou je Boží obraz.

Kázání z Domu sv. Marty

16.4.2015

Papež: Dialog je třeba vést s Bohem i s lidmi

Vatikán. Kdo nechce vést dialog, odpírá poslušnost Bohu a brání těm, kdo hlásají novost Boží – zdůraznil papež František v homilii při ranní eucharistii v kapli Domu sv. Marty.

Dnešní liturgická čtení mluví o poslušnosti. „Častokrát – poznamenal papež – nás poslušnost přivádí na cestu, kterou nepovažujeme za nutnou. Poslechnout však znamená mít odvahu změnit cestu, když to Pán po nás žádá. Kdo je poslušný, má život věčný, avšak kdo není poslušný, zůstává na něm Boží hněv,“ parafrázoval František dnešní evangelium (*Jan 3,31-36*). Naproti tomu v prvním čtení ze Skutků apoštolů (*Sk 5,27-33*) přikazují velekněží a starší Ježíšovým učedníkům, aby přestali hlásat evangelium. Skrže učedníky totiž docházelo k zázrakům, lid je následoval a počet věřících rostl. Uvěznil je tedy, ale Boží anděl je osvobodí a oni opět hlásají evangelium. Znovu jsou zatčeni a vyslýcháni, a Petr na výhrůžky velekněze odpovídá: »Více je třeba poslouchat Boha než lidi«. Velekněží však nechápali:

„Byli to učenci, studovali dějiny vyvoleného lidu, studovali proroctví, znali Zákon, byli seznámeni s veškerou teologií izraelského lidu a Božím zjevením. Věděli všechno, byli učitelé a nebyli schopni rozpoznat Boží spásu. Jak je možná taková umíněnost? Protože to není umíněnost hlavy, pouhá tvrdohlavost. Je to tvrdost srdce... A lze se ptát: jaký průběh má tato naprostá umíněnost hlavy i srdce?“

„Tato umíněnost má svou historii – pokračoval papež – a dochází k ní uzavřením se do sebe, když se nevede dialog; je to nedostatek dialogu.“

„Takoví neuměli vést dialog, nedovedli vést dialog s Bohem, protože se neuměli modlit a vnímat Pánův hlas. A neuměli vést dialog s druhými. Je třeba se ptát: »Proč to interpretuješ takto?«. Oni interpretovali Zákon pouze proto, aby jej zpřesnili. Byli však uzavřeni Božím znamením v dějinách, byli uzavřeni svému lidu, svému vlastnímu lidu. Byli uzavřeni. A nedostatek dialogu, tato uzavřenost srdce je přivedla k neposlušnosti Bohu. Takové je drama těchto učitelů Izraele, těchto teologů Božího lidu: nedovedli naslouchat, nedovedli vést dialog. A dialog se vede s Bohem i s bratry.“

Znamením, které vyjevuje, že někdo „nedovede vést dialog“ a „není otevřen Pánovu hlasu a znamením, která Pán mezi lidem koná“ – řekl dále Petrův nástupce – „je zuřivost a chuť umlčet všechny, kdo hlásají Boží novost, v tomto případě, že Ježíš vstal z mrtvých. Nemají pravdu, ale dotahují to až sem. Je to smutné. Jsou to ti samí, kdo zaplatili strážcům hrobu, aby říkali, že učedníci ukradli Ježíšovo tělo. Dělají vše proto, aby se neotevřeli Božímu hlasu.“

„Modleme se v této mši za učence a učitele, za ty, kteří učí Boží lid, aby se neuzavírali a vedli dialog. Tak se zachrání před Božím hněvem, který na nich zůstane, nezmění-li svůj postoj (srov. Jan 3,36).“

Kázání z Domu sv. Marty

17.4.2015

Křesťanská pokora není masochismem, ale následováním Ježíše

Vatikán. Samoučelné ponížení je masochismem, ale takové, které je snášeno v evangelním duchu, připodobňuje Ježíšovi. Papež František o tom mluvil v homilii při ranní eucharistii v kapli Domu sv. Marty a vybídl křesťany, aby v sobě nikdy neživili pocity nenávisti, ale vyhledávali takové pocity a postoje, které se Bohu líbí, tedy lásku a dialog.

Může člověk v obtížných situacích jednat Božím způsobem? Papež František odpovídá kladně. Je to jen otázka času, ve kterém se necháme proniknout Ježíšovým citěním. František to vysvětloval na příběhu, který podává dnešní čtení ze Skutků apoštolů (5,34-42). Apoštolové jsou postaveni před soud. Velerada jim klade za vinu, že hlásají evangelium, které učitelé Zákona nechtějí slyšet. Ve veleradě však zasedá jistý farizeus jménem Gamaliel, který poctivě nabádá k tomu, aby byli apoštolové propuštěni, a s odkazem na podobné případy z minulosti říká, že pochází-li učení apoštolů od lidí, samo se rozpadne, avšak pochází-li od Boha, nepodaří se jej zničit. Velerada jeho radu přijímá a – jak zdůraznil papež – „bere si čas. Nesleduje pud nenávisti. Takovýto postup – usuzoval papež – je správný a platný pro každého člověka.“

„Dát si čas. To nám prospívá. Když máme zlé myšlenky proti druhým, zlostné pocity, antipatii a nenávist, nenechámevme je růst, zastavme se a vezměme si čas. Čas uvádí věci do harmonie a umožňuje vidět věci správně. Jestliže však reaguješ v návalu vzteku, jistě budeš nespravedlivý. Budeš nespravedlivý. A uškodí to také tobě. Rada tedy zní: vzít si čas ve chvíli pokušení.“

Když v sobě živíme zášť – poznamenal dále František – nevyhnutelně vyjde najevo. Propukne v urážce či válce, a tato zlost proti druhým se staví proti Bohu, zatímco Bůh má druhé rád, miluje harmonii, dialog a společné putování. Také se mi to stává – řekl papež. Když se mi něco nelíbí, tak první pocit není od Boha, ale je vždycky zlostný. **Zastavme se tedy a dejme prostor Duchu svatému, aby nás dovedl k tomu, co je správné, k pokoji.** Jako apoštolové, kteří byli zbičováni a odcházeli z velerady s radostí, že směli trpět příkoří pro Ježíšovo jméno.

„Pýcha těch prvních tě popuzuje k zabití druhých, pokora a ponížení tě připodobňuje Ježíši. A na toto my nemyslíme: Ve chvíli, kdy mnozí naši bratři a sestry snášejí mučednictví pro Ježíšovo jméno, ocitají se v tomto stavu a mají v této situaci radost, že smějí snášet příkoří, včetně smrti pro Ježíšovo jméno. K útěku před pýchou těch prvních vede jenom jedna cesta, totiž otevřít srdce pokoře a k pokoře nelze nikdy dojít bez ponížení. To je něco, co je přirozeně nepochopitelné. Je to milost, o kterou máme prosit.“

Milost následování Krista – uzavíral František. Následování dosvědčované nejenom dnešními mučedníky, ale také mnoha muži a ženami, kteří snášejí každodenní pokoření a pro dobro svojí rodiny zavírají ústa, mlčí a trpí z lásky k Ježíši.

„Taková je svatost církve, radost, která ponižuje, nikoli však proto, že ponížení je krásné - to ne, to by byl masochismus – ale protože ponížením následuješ Ježíše. Máme tu tedy dva postoje: uzavřenost, která přivádí k nenávisti, hněvu a chuti zabít; a potom postoje otevřenosti Bohu cestou, na které ti Ježíš umožňuje snášet i silná pokoření s vnitřní radostí, protože máš jistotu, že jsi na Ježíšově cestě.“